

SIGEBERTI

SERMO DE SANCTA LUCIA

(MEURISSE, *Hist. de Metz*, p. 320.)

Tempore quo Constantinopoli Justinianus secundus, et post eum Philippicus imperavit, apud Francos vero Pippinus senior, filius Ansigisi, et post eum Carolus Martellus principatum administravit regni. Longobardorum regnum Aripertus strenue rexit, et post eum filius ejus Liutbrandus regnavit. Sub his, Ariperto scilicet et Liutbrando, inter duces Longobardorum dux Spoletinorum Faroaldus, filius Trasamundi, fortissimi ducis, potentia et fortitudine domi militiæque clarebat. Et non solum fines suos viriliter ab aliis tuebatur, verum etiam finitimos suos hostili excursionem crebro turbabat, et potentia sua abusus ipsi sanctæ Romanæ Ecclesiæ erat nimis infensus. Hic etiam trans maris littora laxans principatus sui habenas, devenit Siciliæ Syracusas; indeque auferens venerabilis Luciæ sacrum corpus, transtulit illud in Italiam, ad Corfinum, urbem sui principatus. Agebat hoc sane mira Dei dispensatio, ut scilicet lucerna tanti luminis accensa in mundo, in arcto brevis insulæ, quæ paulo latius quam sexaginta millibus dilatatur, non lateret angulo; sed palam candelabro superposita, mundum longe lateque multiplicis jubaris illustraret gratia. Porro contra Faroaldum filium ejus Trasamundus insurrexit, eumque principatu privatum, in clericum tonsuravit. Attendamus et hic Dei ordinationem, et sanctæ virginis pietatem erga devotum sibi ducem. Quia hujusmodi ducis bonos actus offuscabat negligentiam maculis sæcularis occupatio; quia tamen erga Dei famulam affectuosa fuit ejus devotio, credibile est quod meritis sanctæ virginis in præsentis sæculo peccatis illius a Deo fuerit retaliatum, et loco et spatio penitendi a Deo sibi indulto, animæ ejus in futuro sit consultum. Trasamundus autem, qui edictum Dei contempsit dicentis: *Honora patrem tuum, ut sis longævus super terram*, non effugit Dei vindictam. Nam rebellans contra regem Liutbrandum, ducatum quem patri præripuerat tandem perdidit, et in clericum tonsuratus, sententiam quam patri suo infixerat et ipse exceperit. Civitas vero Corfinus quod fuerit antiquitus valida muris, et plena divitiis, et ex poetarum carmine, et ex historiarum fide discere lector poterit. Cujus nobilitatem adauxit satis dux Faroaldus, dum in eam sanctæ virginis Luciæ transtulit corpus. Cujus beato pignore per annos circiter ducentos gavisus est, donec et ipsa, peccatis exigentibus, cum aliis Italiæ urbibus, barbarorum

A incursionibus ad hoc redacta est, ut qualis vel quanta fuerit olim, modo solis parietinarum indicis monstrari possit.

Post multam annorum evolutionem, cum multæ magnæque tempestates a quatuor ventis cæli longe lateque diu multumque concussissent orbem terrarum, tandem divinæ miserationis oculus respexit super filios hominum, dum ad regendum reipublicæ statum, invenit virum secundum cor suum, primum scilicet Ottonem, fortem, sapientem, et religiosum regem. Hic, inspirante Deo bonæ voluntati ejus, postquam intestina et domestica bella fortitudine et industria sua exstinxit funditus, barbarasque gentes ab invasis imperii exturbavit finibus, ad componendum imperii statum totus incubuit. Pro Ecclesiæ quoque pace et religione reformanda non minor ei cura fuit. Qui caput imperii adiens Romam, imperialem accepit coronam, et per triennium peragrans Italiam, ab omni tyrannorum vexatione liberavit Italiam. In hac triennali expeditione, individuus ei adhæsit Deodericus, gloriosæ memoriæ Metensium quadragesimus sextus episcopus, qui ipsius imperatoris consobrinus, nobilitatis gloria et sapientiæ gratia præeminebat palatinis omnibus. Per hunc tractabantur cuncta imperii negotia; per hunc meliorabantur ecclesiastica; per hunc placebat quicumque imperatori placebat; per hunc quisque quæ obtinenda erant, obtinebat. Jam mira dilectione et familiaritate imperatori conjunctus, et divinæ religionis cultui deditus, quæcunque ad honorem et decorem seu munimentum suæ sanctæ sedis, Metensium scilicet Ecclesiæ, erant certatim exquirebat, et ut efficaciter votis ejus cuncta suppeterent, corporum sanctorum maximam copiam ex diversis Italiæ locis, divina se gratia adjuvante collegit, et digniori cultu atque honore alibi præstantius veneranda eidem suæ sanctæ sedi Metensi invehit studiis, et in ecclesia, in honore sancti Vincentii levitæ et martyris a se in insula Metensi fundata, honorifice recondidit. Et inter cætera sanctorum pignora quæ laudabili cupiditate undecunque sibi congressit, tandem magna et universalis Ecclesiæ celebritate memorabilis virgo et martyr Lucia Syracusa ad aversimam ejus devotionem pervenit. Eam prædicti presulis presbyter Uvigericus, vir satis tute fidei, hinc cantoris, post custodis ecclesiæ beati Stephani officium gerens, ab urbe Corfini devulit, qui in

ossa, ab ipsa, quæ non levi munimine arctabatur, urna, manibus extulit. Quod quia præ magnitudine rei incredibile videbatur, ipse episcopus loci, manu sancto Evangelio apposita, jurejurando confirmavit hanc ipsam Syracusanam esse Luciam, de qua sponsoria et antiphonæ cum missa ubique in Ecclesia canuntur. Translatum est autem hujus sanctæ virginis corpus anno nongentesimo septuagesimo Dominicæ Incarnationis, et cum mirifico utriusque ordinis applausu locatum in ecclesia Sancti Vincentii martyris et levitæ. Operata est et hic dispensative incomprehensibilis Dei sapientia, ut nomen et meritum sanctæ virginis etiam Alpium transiret in via; et quam jam olim tota prædicabat Italia, non ignoraret et jam tripartita Gallia. Quanto enim frequentiori translatione recentior erat sanctæ virginis memoria, tanto fiebat celebrior ubique tanti nominis reverentia. Quia ergo animo festinanti nil satis festinatur, Deodericus præsul, in obsequium Lucie virginis ex toto pronus, præoccupavit statim construere oratorium in quo decenter reponeret datum sibi divinitus thesaurum pretiosum super aurum et topazion. Quo opere laudabiliter consummato dedicavit solemniter ipsam basilicam in honore gloriosæ virginis Lucie octavo Idus Augusti, anno nono episcopatus sui, anno vero Dominicæ Incarnationis nongentesimo septuagesimo secundo, præsentibus et cooperantibus sibi suis consuffraganeis episcopis, Gerardo Tullensi et Winofrido Virdunensis, qui olim in aula imperatoris familiari contubernio sibi ad hæserant, et modo eis exsequendis ecclesiasticæ religionis officiis, unanimes devotione sibi invicem obtemperabant.

Anno post hæc quinquagesimo secundo, electus ad imperium Conradus secundus, quod sibi propter hæreditariam regalis prosapiæ successionem competeat, et magis propter sapientiæ et fortitudi-

nis eminentiam congruebat. Quamvis exterioribus imperii negotiis sollicitè invigilabat Conradus, tamen quæ Regis regum erant, non in secundis habebat; unde inter cætera, in parochia Spirensis Ecclesiæ, in loco qui dicitur Lindiburch, in honore sanctæ Dei Genitricis Mariæ cœnobium fundavit munificentia regali, Gisla bonæ memoriæ conjugis sua cooperante sibi. Sed mors æquo pede pulsans regum turres et tabernas pauperum, impeditit ejus desiderium, ne ad finem perduceret opus incceptum. Bono patri bonus succedens filius, Heiuricus scilicet, hujus nominis imperator tertius, opus fundati a parentibus cœnobii, quasi ex jure hæreditario, ad se traxit, regaliter ædificavit, nobiliter consummavit; et cui nulla terrenæ substantiæ deerat affluentia, intendit animum ad contrahenda undecunque sanctorum pignora, ut eorum prompta sibi in necessitatibus adessent suffragia, quorum præsentialiter frequentabatur die nocteque memoria. Nec tamen credit votis suis satisfactum esse, nisi etiam pignora sanctæ virginis Lucie mereretur habere, cujus in Ecclesia celebre nomen habebatur, cujusque per Gallias suffragium fidei devotione ab omnibus expetebatur. Mettensi Ecclesiæ, quæ specialiter corpore sanctæ virginis lætabatur, Deodericus junior quadragesimus octavus episcopus præerat, qui et propter nobilitatem generis in sæculo multæ potentia, et propter sapientiæ dignitatem magnæ in Ecclesia erat reverentiæ. Ab hoc Heinricus imperator brachium sanctæ Lucie sibi dari expetiit; et quamvis difficulter, tamen impetravit. Idem ipse ergo præsul brachium sanctum ad votum imperatoris, ad cœnobium Lindiburgense detulit, quo nihil gratius esse imperatori potuit. Translatum est autem anno regni ejus tertio, Dominicæ autem Incarnationis anno millesimo quadragesimo secundo.

SIGEBERTI GEMBLACENSIS

EPISTOLA DUPLEX

DE DIFFERENTIA QUATUOR TEMPORUM

Trevirensibus clericis, sub nomine Leodiensium, scripta

(MARTENE, *Thes. Anecd.*, I, 294.,

(1097) Quærentibus nobis utrumnam statim in primo Sabbato Martii sit jejunandum, etiamsi idem mensis quinta, sexta vel septima feria incipiat, an in aliud Sabbatum propter quartam feriam sit differendum, vos ex scripta sanctorum atque antiquorum Patrum

(1097) Hujus epistolæ auctorem Sigebertum Gemblacensem monachum docet nos codex manuscriptorum Gemblacensis, ubi eam vidimus, constatque ex

sententia, et maxime ex auctoralis Ecclesiæ vestra consuetudine rescripsistis diffinitè, quod absque ulla refragatione semper primi mensis feria debet expectari, quoniam idem jejunium quod quarta feria incipitur et Sabbato finitur, nequaquam Februa-

altera epistola quam nomine clericorum Leodiensium Trevirensibus scripsit De regula Bernonis,